

Motorveien tilbake til kroppen

I USA har de skrevet velferdshistorie ved å gå inn for helsereformen som var president Barack Obamas viktigste valgkampsak. 219 mot 212 stemmer sikret flertall og vedtak i Representantenes hus søndag 21. mars.

Det amerikanske folket er også delt. De gleder seg, og de frykter reformen. De som allerede har gode ordninger er redde for å miste goder. De har en inngrodd motstand mot statlig innblanding og styring, og vil ikke ha noen myndighet som skal si noe om hverken hvilken lege de skal gå til eller hva slags behandling de skal få. Det vil de bestemme selv, sammen med den behandleren de selv har valgt.

Her i Norge er ikke folk så redde for sånt. Vi er vant til offentlig helsetjeneste her i landet. Det norske folk ser ikke ut til å være det minste engstelige for hva en tannhelsereform kan avstedkomme av kontroll og regulering. Jeg har i hvert fall ikke sett en eneste gruppering som mobiliserer mot en tannhelsereform eller som går imot en større grad av offentlig finansiering av tannhelsetjenester. Det motsatte er det derimot flere eksempler på.

Så lenge jeg kan huske, det vil si cirka ti år tilbake, som er da jeg begynte å jobbe innenfor dette feltet, har det vært snakk om at munnen skal tilbake til kroppen. Det er ikke en munnhule på to ben man forholder seg til. Den sitter fast i en kropp, og er en del av helheten. – Tennene er det resten av kroppen sitter fast i, sier en professor i Bergen, som vi kjenner.

Dette har vært og er refrengt. Det synses i mange sammenhenger. Når verselinjene går om den faglige sammenhengen mellom odontologi og medisin. Når det er snakk om samordning av utdanning og forskning. Fagene henger sammen. Odontologi er en viktig del av det hele. Sykdommer kan oppdages i munnhulen, og pasienter kan komme under behandling tidligere enn om en ikke tar hensyn til det en finner i munnen. De fleste odontologer liker å høre dette, og vil gjerne være en del av det gode medisinske selskap. Når argumentasjonen for at munnen skal tilbake til kroppen hol-

der seg der, er de med på notene. Men når diskusjonen kommer til finansiering av tannhelsetjenester og noen tar frem slagordet om at munnen skal tilbake til kroppen, da er ikke alle tannlegene helt med lenger.

I denne utgaven av Tidende er det Helse- og omsorgskomiteens leder som snakker til tannlegene og tar frem slagordet. Han sier at det har en pris å få munnen tilbake til kroppen. Det medfører kontroll og reguleringer, sier han. Og han legger til: – Det vil dere vel ikke ha, mens han understreker hvor godt tannlegene har hatt det i lengre tid.

Enten man vil eller ikke. Det blir ikke noen tannhelsereform i denne omgang. Det er helt sikkert. Ikke med denne regjeringen og i hvert fall ikke med denne finansministeren. Temaet kommer ganske sikkert opp igjen ved neste korsvei. Og vi får se hva politikerne tar seg råd til etter hvert.

I mellomtiden blir munnen gradvis en del av kroppen og tannlegenes virksomhet blir mer og mer synlig. Tannhelsen innlemmes i det gode selskap blant annet gjennom tannlegenes inntreden i Norsk Helsenett og andre tiltak, som for eksempel diagnoseverktøyet som omtales i neste utgave av Tidende, og Folkehelseinstituttets begynnende undersøkelser av om journaldata kan egne seg som grunnlag for et sentralt register over det norske folks tannhelse.

Munnhulen er på vei til kroppen. Tannlegen kan ikke kjøre småveier lenger. Han må ta motorveien, og hun kommer til å synes bedre. Man trenger ikke synge Highway to hell, for det. Samfunnet får riktignok bedre oversikt over hva tannlegene driver med. Det blir kanskje litt hyppigere fartskontroll, og det kan kanskje dukke opp en bomstasjon eller to. Litt irriterende muligens. Men det er ikke noe farlig, og man har lite å frykte, tror jeg, hvis alt ellers er i orden med kjøretøy og sjåfør.

Ellen Beate Dyvi

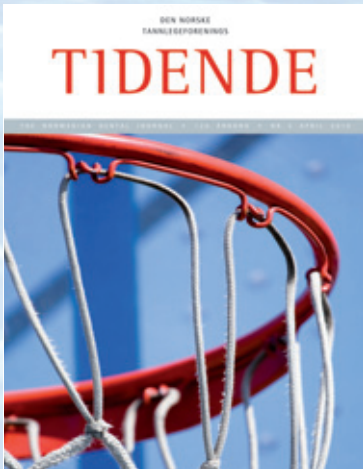

Foto: Yay Micro.
Design: Mike Mills.

Ansvarlig redaktør:
Ellen Beate Dyvi

Vitenskapelige redaktører:
Nils Roar Gjerdet
Jørn Arne Fridrich-Aas

Redaksjonssjef:
Kristin Aksnes

Redaksjonskomité:
Jon E. Dahl
Anders Godberg
Malin Jonsson

ABONNEMENT

Abonnementpris for ikke-medlemmer og andre abonnenter kr 1575,-
Bestilles i NTFs sekretariat.

ANNONSER

Henv. markedsansvarlig Eirik Andreassen,
Tlf. 22 54 74 30.

E-post: eirik.andreassen@tannlegeforeningen.no

TELEFON OG ADRESSE

Frederik Stangs gate 20,
postboks 3063 Elisenberg, 0207 Oslo
Tlf. 22 54 74 00, faks 22 55 11 09
E-post: tidende@tannlegeforeningen.no
<http://www.tannlegetidende.no>

UTGIVER

Den norske tannlegeforening,
www.tannlegeforeningen.no
E-post: tannlegeforeningen@
tannlegeforeningen.no

ISSN 0029-2303

Opplag: 5 800

15 nummer per år

Parallellpublisering og trykk: 07 Gruppen AS
Grafisk design: Mike Mills

Fagpressens redaktørplakat ligger til grunn for utgivelsen. Alt som publiseres representerer forfatterens synspunkter. Disse samsvarer ikke nødvendigvis med redaksjonens eller Den norske tannlegeforenings offisielle synspunkter med mindre dette kommer særskilt til uttrykk.